

ת"פ 59804/01 - מדינת ישראל נגד ג'וני עוזר

בית המשפט המחויז ב חיפה

ת"פ 59804-01-17 מדינת ישראל נ' עוזר (עוצר)

בפני כבוד השופט אבי לוי

המאשימה מדינת ישראל

נגד

ג'וני עוזר (עוצר) הנאשם

זכור דין

כללי

הנאשם שלפני, מר ג'וני עוזר, נותן את הדין על שתי עבירות שענין **החזקת נשך**, בוגוד לסעיפים 144(א) רישא וסיפא לחוק העונשין (להלן: "**חוק העונשין**").

עובדות האישום אשר נכללו במסגרת כתב-אישום מתוקן, לימדו שביום 9 ינואר 2017 בשעה 21:40, הוא החנה כל-רכב מסווג מאודה, שהיה בשימושו אותה עת סמוך לביתו כשהוא **מחזיק ברכב אקדמי**; ביציאתו מכל-הרכב, הכניס הנאשם את האקדמי מתחת לחגורת המכנסיים; שנית ספורות אחר-כך, הוא החיזיר את האקדמי לרכב, השאירו שם ונעלמו. שם המשיך הנאשם להחזיק את האקדמי.

יומיים לאחר מכן, ביום 11.1.17 בשעת בוקר, **החזק הנאשם שני תתי-מקלע מאולתרים, שני מחסניות תואמות לתתי המקלע המאולתרים, וכן אקדח 9 מ"מ מסט"ב A15015502** ברכב מתוצרת יונדי שבעולוטו. כן החזק במחסנית התואמת לאקדח זה.

בעבירות הלו הורשע הנאשם על-סמך הודהתו.

בדינוי ה-16 וה-18 במאי 2017 נשמעו טיעונים לעונש וcutut הגיעה העת לגזר את הדין.

ראיות הتبיעה

מטרם הتبיעה הוגש תדייס מידע פלילי, אשר למד כי בעברו של הנאשם שתי הרשעות קודומות מהשנים 2006-2005 ואשר עניין החזקת אגרוף או סכין וכן החזקת נכס החשוד כגנוב. לא למותר לציין שהרשעות אלו התיישנו בשנת 2013; בגין הוא ריצה שני חודשי מאסר בעבודות שירות וכן חוויב בתשלום קנס בסך 750 ₪.

ראיות ההגנה

מטרם ההגנה העידו שלושה עדדים.

עמוד 1

הראשון שבהם היה האב ניקולאוס בסאל, ראש הכנסתה בכפר אבו-סנאן. עד זה סיפר שהוא מכיר את משפחתו של הנאשם היטב וכי מעולם לא שמע על מעורבות מי מבניה בסכסוכים או בקטטות. הוא ציין כי אחיו של הנאשם תורמים כלכליות לכנסיה וכי הנאשם, רعيיתו, וילדיו מגיעים להתפלל לכנסיה מדי יום א'. הוא הבטיח לעמוד לרשות הנאשם מעת שחררו מן המאסר על-מנת לסייע לו להימנע בעתיד מעורבות בעבירות דומות.

העד לפניו גם מר ג'ג'אה חביב, בעבר מורה ומבחן בחטיבת הביניים באבו-סנאן וכן קצין בכיר במשטרת (ר. לשכת תביעות מרחבית מרכח הגליל) ומ"מ ראש העירייה. גם הוא סיפר שהוא מכיר את המשפחה היטב אך לא ידע על כל מעורבות מצד מי מבניה באירועים שכאלו. הוא סיפר שהוא מתחייב לעשות כל מאמץ על-מנת להחזיר את הנאשם לתלם לאחר שחררו.

העד השלישי והאחרון היה מר סלים עזר, אחיו הבכור של הנאשם. עד זה סיפר, שהנائب, כמוותו, הוא איש עסקים ואיש-משפחה. העד סיפר כי הנאשם נשוי ואב לשלושה ילדים (בנין 3, 5 ו-7 שנים); היה ברשותו עסק לממכר בגדים ממוגנים.

העד המשיך וסיפר כי מאחר שבני-המשפחה הצלחו יפה בעסקיהם, אנשי משפחת פשע נטפו אליהם, החלו מתקשרים ודורים תשלום דמי-חסוט. האחים סייבו לדרישתם; לפיכך, נשרף העסק לממכר בגדים בעכו, השיר לנאים. האחים פנו למשטרת וודיעו על הסיפור בכללותם אך למרבה הצער, לא עלה בידי המשטרת לפתור את הבעיה. לדברי העד, לאחר שבוע (עדין בחודש נובמבר 2016), הוא זכה לצלצול נספף מטעם המאיימים. הוא קילל את הדבר ולמחרת, בעודו ברכובו עם בנו בן ה-3, דפק מאן דהו בדלת הרכב והחל יורה לטור הרכב. הוא גונן על ילו וו והסתתר מתחת למושב. כתוצאה מהיריו הוא נפצע ואושפז (ראו ס/1 - סיכון אשפוז ממנו עולה כי קליעו ירי אחד פגע במוחו ועכו ימין עם חור כניסה ויצאה דרך תחת-העור). הוא התאשפז להמשך בירור ושוחרר עם המלצה ל-7 ימי מנוחה, טיפול רפואי ומעקב רפואי מטפל.

העד הבahir, שגם בעקבות אירוע זה הוא מסר עדות במשטרת. מספר ימים לאחר מכן, הגיעו לבית המשפחה שלושה כסחים מצידם בכל-ענק אוטומטיים. ביתו היהאותה העת הנאים, אחיו ואימם. השלושה ירו לעבר הבית וקליעים חדרו לסalon הבית. העד התלונן לגבי האירוע, וכן לגבי שיחות איום נוספת ששקיבלה, במשטרת (הסגור הציג מסמך "אישור בדבר הגשת תלונה" במסגרתו צוין, כי ביום 16.11.2016 הוגשה תלונה בתחנת משטרת כרמיאל בדבר חשש לחיו של אדם. התלונה הוגשה על ידי אחיו של הנאשם, מר עבד עזר).

לדבריו, מאז האירועים הללו ובמהלך החודשים האחרונים כולם, פנו נשותיהם של האחים והילדים אל בית סבטו. מזמן שבוע נוסף, נחסמה בדירה-אל-asad בכביש משאית שבה ניג אחיו, עובוד, עת חילק שחורה ונפתחה לעברה אש.

במסגרת חקירתו הנגדית של עד זה (ביום 18 Mai 2017), השיב העד שלא ידע שהנאים מחזיקו ברשותו נשק אך ידע היטב ש"הבית בסכנה. כל האחים, כל הבית. הם הצלחו לירות בנו, ירו גם בו". עם זאת, העד הדגיש, בני-המשפחה מתנגדים למשעי החזקת נשק שכן הם עצם נפצעו כתוצאה מירי. הוא אף ציין, שהחזקת הנשק בוודאי לא נעשתה לצורכי נקמה. העד נשאל כיצד הנאשם לא סיפר, במסגרת חקירתו שהוא התבקש לשלם דמי-חסוט ושרפו לו את העסק בשל כך. תשובהו לכך הייתה שהיא בדרישה קיבל דמי-חסוט היתה אל העד, כאח הבכור ולא אל הנאשם; הוא ציין, שאחיו האחר, עובוד, ציין זאת בחקירהו וכך גם העד עצמו. העד הדגיש עוד שאין אמורים את הדבר במשטרת שכן הדבר עלול להחריף את המצב ולהסלימו. לדבריו, ידוע לו מיהם בני-המשפחה המאיימים עליו; נתן זה נמסר על ידי לרכיבי המודיעין ולא במסגרת החקירה גופן.

העד אישר שנפתח בשנת 2014 בגין עבירה של סחיטה באוים על כך שאיים טלפונית על מי ששיתקה שלא לאלכוסי. הוא אישר שנגען במסר לריצוי בעבודות שירות בגין כך. העד הבהיר מכל וכל את הטענה, שלפייה אירועי הירי המתוארים אינם אלא ירי במסגרת "סכסוך בין עברייןין" ועמד על כך שהוא ובני משפחתו אינם מסוכסים וכי האוים והירוי בוצעו במסגרת ניסיון לגבות דמי-חסוט. כאשר התובע הציג לפניו תיק חקירה במסגרת נחקר אודות ביצוע ירי (שהתרחש מספר ימים לפני אירועי הירי שאותו תיאר בעדותו), ציין עד זה, שהוא לא ירה כלל וש"חצ'י כפר" נחקר באותו מקרה. העד הוסיף וציין, שהירועי המדבר איןנו אלא סכסוך בתוככי משפחה בדואית שאיננה משפחתו כלל ועיקר וכי הוא עצמו נחקר שכן אחד המעורבים מבני אותה המשפחה הוא פועל המועסק בעסקו.

העד סיפר שבעברו שירת כרס"פ במסגרת גדור 858 שבוחטיבת גבעתי. הוא אישר עוד שריצה 3 שנים מסר לפני כ-20 שנים לאחר מכן לערר תוקפים אשר דקרו את אחיו הקטן בתוככי ביתו.

לבסוף, העד להגנתו גם הנאשם. הוא הסביר שהחזיק את כל הנשק לצורכי הגנה עצמית, שכן "ירו علينا" ו"רציתי להגן על הילדים שלי", אחד אחורי השני ירו בנו ופחדתי שיירו בי ואז הפסיקתי לצאת מהבית בגל פחד".

הנאשם ציין לעניין זה, שלא ידע בזמן אמיתי מדויע שרפו את עסקו והוא לעברו אך בדיעבד הבין שהדבר קשור לדרישת דמי-חסוט. הוא ציין, שלא ידע, עת הגיע תלונתו במשטרת, מדויע יותרם לעברו אך שמע מאחיו שהאמור בדרישת דמי-חסוט, בלי לפרט או לציין מי הם הדורשים.

הנאשם ציין שאינו יודע כלל כיצד משתמשים בכל הנשק שאתה החזיק; הוא אישר שכש הם הנאשם אישר, במסגרת חקירותו הנגידית, כי בתלונתו במשטרת לא ציין שלו סכסוכים או שמאן דהוא דרש ממנו דמי-חסוט. הוא אישר גם, שכש הוא שוגר ברכך לאחר שיירו לעבר ביתו. הוא שלל את הטענה, שהנשק נועד על- מנת לנוקם ועמד על כך, שהוא השוגר לצורכי הגנה עצמית דווקא. הוא ציין, שמאחר שנואש מהמשטרת רכש כל-נשק עבורו ועבור אחיו. הנאשם אף אישר (והדבר גם עולה מהודאותו המשטרתיות (ת/7א, ת/7ב ו-ת/7ג), כי בחקירותו המשטרתיות כלל לא הודה בהחזקת הנשק ולפיכך, לא מסר, כי החזיקו לצורכי הגנה עצמית.

טייעוני התביעה

ב"כ המאשימה עמד על כך, אחויו של הנאשם מעורב עד צוואר בפעולות עברייןית, "ירים אל אחרים, אחרים יורים עליהם". הוא עמד על כך, שהנאשם שלפני לא היה חלק מהיר, לא ידע לתפעל נשקים, טוען שאינו מסוכסך ולא היה מסוכסך מעולם ואשר כלל לא ידע על היור על אחיו. לפיכך, מבקש התובע לדחות את הטענה שלפייה כל-הנשק נועד להגנה עצמית; הוא ביקש שאקבע שהם נרכשו לשם יציאה למסע-נקום דווקא.

ב"כ המאשימה עמד על החומרה הרבה הגלומה בעבירות שענין החזקת נשק ועל כך שיקולי ההלימה ברגען דآن עדיפים על שיקולים אישיים. הוא הציע מתחם ענישה הולם הנע בין 5 לבין 8 שנים מסר לריצוי בפועל וביקש שאורה על חילוט כלי הרכב, בו הוחזקו כלי הנשק.

בהקשר לביקשת החילוט, עמד ב"כ המאשימה על כך, שהנאשם החזיק 3 כלי נשק ומחסנית בכל הרכיב המדבר (יונדי-35 אמר. 67-772-78); כי הרכיב רשום ע"ש חברת אלרון-קאר בע"מ, אשר מכירה אותו, בהתאם לאמור בסכם-המכירה (המצו בתיק החקירה) למර אברהים ליאון; האחרון מסר, בהודעתו המשטרתית (ימים 23.1.07), שמכר את כלי הרכיב למרא יעקב חזון בשנת 2016. (מר ליאון מסר למאשימה בע"פ שאין לו כל דרישת לגבי כלי-הרכב).

מר חזון סיפר בהודעתו המשפטית (מ-17.1.15) שמכר את כל-הרכב לנאים כשבועיים לפני מועד גביהת הודיעתו. גם הוא הודיע לב' המשימה בשיחה טלפוןית שמאחר שמכר את הרכב בתמורה כי אין לו תביעות כלשהן לגביו.

הנאשם, באמורתו (ת/א-ת/ג) אישר כי רכש את כל-הרכב ממך חזון והוא כעת בבעלותו ובהחזקתו.

לפיכך, בהתאם לטעיפים 32 ו-39 לפקודות סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969, ביקש התובע כי אורנה על חילופי הרכב התפוס.

טייעוני ההגנה

בא-כוחו המלמד של הנאשם טען, כי מלכתחילה, עניינו של הנאשם צריך היה להידון בפני בית-משפט השלום (שכן הוא עוסק, בדיעבד, בעבירות החזקת נשק בלבד). הסגנור עמד על כך, שכן ראייה קבילה המלמדת למה יעוד הנשק שנתקפס; הסגנור ציין, גם, שאמנם לחובת סלים, אחיו של הנאשם, זקוף עבר פלילי; דא עקא, הוא גם בעל-עסק לגיטימי, אשר נעשה ניסיון לסתחו; עסקו של הנאשם הוצאה; על אח נסף בוצע-יררי. האירועים הללו אירעו כחודש ומחצה לפני תפיסת כל-הנשק בידי הנאשם. הנאשם חש מפוחד ולפיכך ביצע את העבירה החמורה שבאה הורשע כאן.

הסגנור הוסיף, כי אין טענה, כי נעשה בכל הנסק שימוש; העובדה שהוא לא יודע להפעיל את הנסק, משמעה שהוא אינו מעורב בעולם העברייני; העובדה שלא היו בידיו כדורים מוכיחה שאין לו גישה "עמוקה" לעולם הנסק.

מלול האמור לעיל צריך, לדעת הסגנור לשמש כシיקול לטובת הנאשם ולא לחובתו. הסגנור עתר, אפוא, שאטיל על הנאשם עונש מאסר החופף את תקופת המעצר (מ-11.1.17) בהתחשב בשורה של נסיבות אישיות מקלות: העדר עבר פלילי מהותי; העובדה שהיא לו מעצר ראשוני-פעם; היוות נשי ואב ל-3 ילדים קטנים ובעיקר נסיבות ביצוע המעשה; בתנאים הקרובים לתנאי סיג הגנה עצמית.

בכל הנוגע לסוגיית החילוט, טען הסגנור, כי בית-המשפט משולל סמכות לחייב את הרכב לפי פקודות סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט-1969. טיעונו זה נשען, לדידו, על שני אדינים - האחד, לפחות, בגין ריבוי רשותה המאשרת כי הנאשם הוא אכן בעל הרכב; השני, לפחות, לא קיימת זיקה בין השימוש ברכב לביצועה של העבירה. בשולי דבריו אף ציין הסגנור, כי בגדידי עובדות כתוב האישום המתוקן לא צינה כדבי העובדה לפיה הרכב שימש לביצוע העבירה.

הנאשם בדברו האחרון

הנאשם ציין בדבוריו שהוא מצטרע על מה שעשה; הוא עתר לכך, שיטול עליו עונש מאסר בדרך של עבודות שירות וכיון כי הוא מבקש שיאפשר לו לחזור הביתה לילדיו.

דין והכרעה

אפנה לגזר את דיןו של הנאשם.

לא היה חולק על כך, ששתי העבירות שבhn הורשע הנאשם (מעשי החזקת כל-נשק נשק ברכב ביום 11.1.17 ו-9.1.17) אינם אלא אירוע אחד, כלשון סעיף 40(א) לחוק העונשין באשר יש בינהו "קשר הדוק", הן עניינן הן קרונולוגית (ראו לעניין זה: ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 15.6.23).

בבואי לקבוע את מתחם העונש ההולם למעשה העבירה שאותו ביצע הנאשם, עליו להתחשב בערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירות, במידת הפגיעה בהם, במדיניות העונישה הנוגעת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, הכל כמפורט בסעיף 40(א) לחוק העונשין.

מתחם העונשה ההולם

A. הערך החברתי שנפגע

הנائم החזק ברשותו, במהלך כ-36 שעות (בין ה-11.1.17 ל-9.1.17) אקדח בתוך רכב וביבוקר ה-11.1.17 אף החזק שני תתי-ענקים מואולתרים ומחסנית בכל רכב אחר.

החוק קבע איסור על החזקה של כל-ענק ללא יותר כדי לנוכח הסיכון הרוב הנשקף לשלוום הציבור ולביטחונו כפועל יוצא ממשמש בכל-ענק חמימים. הדברים נוכנים שבעתיים עת עסקין במספר כל-ענק (שלושה) ובכל-ענק אוטומטיים, אשר נזקם גדול פי כמה, בפרט כשהם מוחזקים בידיים בלתי-מיומנות. הכל יודעים, שכלי-ענק ובפרט כל-ענק אוטומטיים, המוצאים דרכים לידיים עיוינות או עבריניות, עלולים להביא לפגיעה בחיה-אדם ומהם בו מדובר בכל-ענק אוטומטי, הסיכון עולה פי כמה וכמה. עד מה על כך כב' השופט ארבל ב-ע"פ 13/4945 **מדינת ישראל נ' עבד אלכרים סלימאן** (ניתן ביום 14.01.19), בציינה כדלהלן:

"עבירות המבוצעות בנשק - לרבות רכישה, החזקה ונשיאת נשק - טומנות בחובן פוטנציאלי סיכון הרסני לפגיעה בשלוום הציבור וביטחונו. החשש הוא כי נשק המוחזק שלא כדי ישמש לפעולות עבריניות העוללה להביא לפגיעה ואף ליקיפות חיהם של אזרחים תמיימים. אכן, "התגלגולותם" של כל-ענק מיד ליד לא פיקוח עלול להוביל להגעתם בדרך לא דרך לגורמים פליליים ועוינים. אין לדעת מה עולה בגורלם של כל-ענק אלה ולאילו תוכאות הרסניות יובילו. ודוק: הסיכון שנשקף לשלוום הציבור צריך להילך בחשבון על-ידי כל מי שמחזיק בו נשק שלא כדי - גם אם אינו מחזיק בו למטרת ביצוען של עבירות אחרות. עצם החזקת נשק בעל פוטנציאלי קטילה מבלי שיש עליו ועל בעלי פיקוח מוסדר של הרשותות טומן בחובו סיכון, באשר המחזיק בו נתון תמיד לחשש שיתפתחה לעשוות בו שימוש, ولو ברגעי לחץ ופחד..".

הערכים המוגנים על-ידי סעיפי החוק שעיליהם עבר הנאשם, עניינם **בצורך להגן על שלום הציבור ועל בטחונו מפני שימוש מסוכן בכל-ענק בידי בלתי-מורים וסיכון חי-אדם** העולם לנוכח מהתגלגולות כל-ענקלי קטלני לידיין של ידיים חבלניות או פליליות.

פגיעה מעשי של הנאשם בערכים המוגנים הללו איננה מבוטלת לנוכח מספר כל-ענק בהם מדובר ולנוכח אופיו כל-ענק (שניים אוטומטיים). בהקשר זה יש להביע בחשבון נסיבות מסוימות את הזמן הקצר באורך יחסית שבו הוחזקו כל-ענק בידי הנאשם, בכך שלא היו ברשותו כדרויים לצורך תפעולם ובמניעו בהחזקת הנשק, כפי שהדברים יפורטו להלן.

B. מדיניות העונישה הנוגعة

מימים ימימה החמירו בתי-המשפט בעונשם של המחזיקים בנשק בכלל ובנשק אוטומטי בפרט שלא בהיתר. בשנים האחרונות אף אותן בתי-המשפט העlion על צורך בהסלתה העונישה בגין דא בהתחשב בנסיבות התופעה ובהשלכותיה הרסניות. עמד על כך כב' השופט י' עמית ב-ע"פ 14/2398 **אלهزיל נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 14.07.14), בציינו כדלהלן:

"...אחזקת אגדיש את מדיניות החרמלה בעבירות נשק, שבאה לידי ביטוי בשורה ארוכה של פסקי דין של בית משפט זה בשנים האחרונות (ראו, לדוגמה, ע"פ 4945/13 מדינת ישראל נ' עבד אלכרם סלימאן 19.1.2014). לזמןות הבלתי נסבלת של נשק חם בידי מי שאינם מורשים לכך, יש פוטנציאלי לשמש ל"חיסול חברות" ול"פטרון סקסואים" כמו- גם לעבירות חמורות נוספות. המציגות בארץנו מוכיחה כי הקלישה אודות האקדח במערכת הראשונה אינה מדויקת, באשר לעיתים מזומנים האקדח אינם ממתין עד למערכת הראשונה ויורה עוד קודם לכן. מכאן, שבUberות כגון דא, גם לשיקולי ההרתעה משקל של ממש".

על מנת לשרטט בדיוני את מתחם העונש ההולם בעניינו של הנאשם, עיינתי בפסקה רחבה העוסקת בעבירות החזקת נשק לפי סעיף 144(א) לחוק העונשין. כאן המקום לצין, כי מדיניות הענישה הנוגה במקרים אלו הינה מגוונת. ברי, כי תלואה היא **בנסיבותיו** של כל מקרה ומקרה (**ריבוי המעשים, סוג הנشك, הדרך שבה החזקת נשק, עבירות נוספות המצוירות וכיוצא באלה**). נזכיר, בעניינו של הנאשם דכאן עסקין **בשתי עבירות שעניין החזקת נשק**, שלא ברשות על פי דין, ושבמסגרתן החזקו - **שני תתי-מקלע מאולתרים וכן אקדח 9 מ"מ**, עם מחסניות התואמות לכל נשק אלו.

כך למשל, בפרשנה שנדונה במסגרת ע"פ 4329/10 פלוני נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 25.10.10), דחה בית המשפט העליון ערעור על גזר דין של בית המשפט המחוזי בנצרת, במסגרתו הושת על המערער (הנעדר עבר פלילי) **עונש מאסר בן 20 חודשים לRICTO בפועל**. עונש זה הוטל על המערער בגין ביצוען, על יסוד הودאותו, של עבירות שעניין החזקת נשק ונשייתו שלא כדין לפי סעיפים 144(א) ו- 144(ב) לחוק העונשין. עובדות המקירה למדוע, כי בעת שנאג ברכב שבבעלותו, נמצא המערער מחזיק באקדח טעון בהתחמושת במצב נצור, מבלי שהוא מורה לכך.

בפרשנה שנדונה במסגרת ע"פ 3288/14 מדינת ישראל נ' קריספייל (ניתן ביום 24.8.14), קיבל בית המשפט העליון ערעור על פסק דין של בית המשפט המחוזי בנצרת, במסגרתו הושת על המשיב (בעל עבר פלילי) עונש מאסר בן 9 חודשים לRICTO בפועל. עונש זה הוטל על המערער, בגין ביצוען, על יסוד הודאותו, של עבירות שעניין החזקת נשק בלבד, לפי סעיף 144(א) לחוק העונשין; והחזקת נכס החשוד לפי סעיף 413 לחוק העונשין. עובדות המקירה זה רשות כדין, כי המשיב נסע יחד עם שני שותפים לבית מסויים המצוי בעיר עפולה. המשיב נכנס לבית, יצא שם מעבור מספר דקוקת כשהוא מחזיק בידו שקיות ובها **משתיק קול ואקדח**. האקדח, שנגנבו מספר קודם לכן מבعليו, היה טעון במחסנית ובها שבעה כדורים. בית המשפט העליון כאמור קיבל את הערעור והעמיד את עונשו של המשיב **על 18 חודשים מאסר לRICTO בפועל**. ציין, כי מתפרקדו של בית המשפט להՐתיע מפני עבירת החזקת נשק שלא כדין. כל זאת על מנת לבולם את שרשרת העבירות בשלב ראשוןו. עוד ציין, שנסיבותיו הקונקרטיות של פרשה זו חיזקו את המסקנה כי כוונתו של המשיב בהחזקתו את הנشك, הוא "רחובות משיקולים נורמטיביים".

בפרשנה שנדונה במסגרת עפ"ג 12-07-12058 **אמנון זמירנו נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 21.10.12) דחה בית המשפט המחוזי מרכז ערעור על גזר דין של בית משפט השלום בכ"ס, במסגרתו הושת על המערער **עונש מאסר בן 10 חודשים לRICTO בפועל**. עונש זה הוטל על המערער בגין ביצוען, על יסוד הודאותו, של עבירות שעניין החזקת נשק לפי סעיפים 144(א) רישא וסיפה לחוק העונשין. עובדות המקירה למדוע, כי המערער החזיק במחסן, המצוי בשטח פתוח השיר למשפטתו, **בשני אקדחים** מסווג NFוזיגאואר וביהם מחסניות תואמות, וכן מחסנית תואמת נוספת לאקדח ה- FN.

במסגרת תיק פלילי 13-07-26801 **מדינת ישראל נ' ערabi** (ניתן ביום 7.4.14) גזר בית המשפט המחוזי בחיפה על הנאשם עונש מאסר בן **42 חודשים לRICTO בפועל**. עונש זה הושת על הנאשם בגין ביצוען, על יסוד הודאותו, של עבירות שעניין החזקת נשק לפי סעיף 144(א) רישא וסיפה לחוק העונשין (ריבוי מקרים); והחזקת סמים לשימוש עצמי, לפי סעיפים 7(א) ו- (ג) סיפה לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח משולב], התשל"ג-1973. עובדות המקירה למדוע, כי הנאשם

החזק בשטח הצמוד לבתו **שלושה אקדחים**, וכן תחמושת, חלקים או אביזרים לנשך, כמפורט להלן: **אקדח NF** וכן מחסנית ריקה (האקדח היה מעורב בעבר במספר אירופיiri שונים); **אקדח יריוחו/נשר המדבר** וכן מחסנית ובה 12 כדורים 9 מ"מ (האקדח נשדד מבعليו בעבר); **אקדח ברטה** וכן מחסנית ובה 13 כדורים 9 מ"מ, (האקדח נגנב מבعليו בשנת 03'). כמו כן, החזק הנאשם, בשטח הצמוד לבתו ליד שירות השיקות לבן משפטו, **חפץ דמי תת מקלו מאולתר** ומחסנית ובה 13 כדורים מהם חלק, אביזר ותחמושת של נשך מהגרתו בדיון. בנוסף, באותו יום שנתפס הנאשם הוא החזק בבתו גם סמ מסוג קוקאין במשקל של 0.5419 גרם נטו וכן סמ מסוכן מסווג חשש במשקל של 0.65 גרם נטו, לצריכה עצמית ולא יותר בדיון.

במסגרת תיק פלילי 15-02-9111 מדינת ישראל נ' חאסימה (ניתן ביום 20.9.15) גזר בית המשפט המחויז בחיפה על הנאשם עונש מאסר בגין **10 חודשים לירצוי בפועל** בגין ביצועו של שתי עבירות לנשך - האחת, לפי סעיף 144(א) לחוק העונשין והשנייה לפי סעיף 144(ב) לחוק העונשין. עובדות המקירה בפרשא זו היו אלו: עת הגיעו שוטרים לשוכת אבלים של משפחת חסארמה, בכפר בענה, במטרה לעכב את יוסף חסארמה לחקירה, הבחן בהם הנאשם שהיה במתחם והחל במנוסה מהם כאשר הוא נושא ומחזיק **אקדח מסוג NF** ומחסנית עם 13 כדורים 9 מ"מ. במהלך המנוסה מהשוטרים זרק הנאשם את האקדח והמחסנית.

ג. נסיבות הקשורות בביצוע העבירות (סעיף 40ט לחוק העונשין)

מעשיו של הנאשם היו מתוכננים. כפי שהודה בעדותו לפניו, הוא רכש את כל-הנשק; מכאן ברור שאין לנו עסקים בעשייה ספרנטנית או אימפרטיבית אלא **בעשייה מתוכננת ומחושבת**. הנאשם עבר את העבירות, ככל הידוע לבית המשפט מהחומרים שהוצגו לפניו, לבדו. אמנם, טוען, כי עשה את שעשה על מנת לספק מטריה של הגנה למשפחתו המורחבת (אשתו ולידיו אף גם אחיו ולশפחותיהם); דא עקא, שהטענה שלפיה אחיו היו שותפי בביצוע המעשים נסתירה, עת הן הוא אחיו העידו כי היללו לא ידעו על קיומם של כל-הנשק.

הנזק שהוא צפוי להיגרם ממבצעו עשוי העבירה היה ממשי. ידוע, התגלגולות כל-נשק לידיים בלתי-מוסמכות מעמיד את הסביבה כולה בסכנות-חיים; הדברים נכונים גם ביחס לשימוש בנשך במסגרת סכטור או על-מנת להרטיע תוקפים. כתוצאה מביצוע העבירות לא נגרם בפועל כל נזק.

המניע בהחזקת כל-הנשק

מכאן, אני עובר לשלב שבו עלי' להכריע בסוגיה העובדתית המרכזית אשר עמדה בחלוקת בין הצדדים, היא סוגית **המניע בהחזקת כל-הנשק**.

אם היה זה למטרת נקמה, כפי שהציג התובע או שמא למטרת הגנה עצמית, כפי שבייש ממוני לקבוע הסגנון?

טרם קביעת מצאיו עובדה, ביחס לנסיבה זו, הקשורה בביצוע העבירות, מצאתי לנכון להידרש לסייעי החוק העוסקים בעניין זה.

המסגרת הנורמטיבית

בהתאם לסעיף 40(ד) לחוק העונשין, על כתב-האישום בו הודה הנאשם לכלול את כל העובדות והנסיבות הקשורות

בביצוע העבירה. עם זאת, אין בקביעה זו כדי לגרוע מהוראות סעיף 40(ב)(2) לחוק העונשין, שלפיה רשאי בית- המשפט להתר לחייב ראיות בעניין נסיבות הקשורות בביצוע העבירה בשלב הטיעונים לעונש, מקום בו לא הייתה אפשרות לטען לגביון בשלב בירור האשמה או אם הדבר דרוש כדי למנוע עיוות-דין.

마חר שסוגיות מניעו של הנאשם בביצוע העבירות לא היוთה חלק מיסודות העבירות בהן הנאשם הוגש, ראוי היה לאפשר לו להביא ראיות בעניין זה. כידוע, בהתאם לסעיף 40(ג) לחוק העונשין קביעת קיומה של נסיבה מקילה הקשורה בביצוע העבירה תקבע על הוכחתה ברמת ההוכחה הנדרשת במשפט אזרחי, דהיינו ברמה שלมาตรฐาน ההסתברויות.

הערכת מהימנות עדויות קביעת עובדות

שמעתי את עדויותיהם של הנאשם ושל אחיו ביחס למיניו של הנאשם בביצוע מעשי העבירה. כן עינתי בשורה של מסמכים אשר הוצגו לפני ידי הצדדים בהתייחסות לסוגיות המניע להחזקת הנשך.

הוכח לפני, על-סמן העדויות הללו כמו-גם על סמן מסמכים, אשר הוגש על-ידי הצדדים (טופסי תלונה במשטרה, גילויות עדות של הנאשם ושל אחיו במשטרה, מסמן תמצית גלויה של מידע מודיעיני ועוד) כי הנאשם, בני-משפחה ורכשו הותקפו בתקופה שקדמה למועד ביצוע העבירות נשוא תיק זה. נתתי אמון בדבריו, שלפיהם חש במצוקה לנוכח תקיפות אלה וכי חש חש ופחד באשר לגורלו ונורול בני-משפחה בהקשר האמור. הוא ואחיו פנו אל משטרת ישראל והגישו תלונות ביחס לתקיפות הללו. הנאשם עצמו עודכן, כי האמור, ככל הנראה, בנסיבות שבוצעו על רקע דרישת דמי-חסות בשלב מאוחר יחסית.

על כל פנים, אני קובע על סמן מכלול הראיות האמורות וכן בהתבסס על התרשםותי הבלתי-אמצעית מעדויותיהם לפני של הנאשם ומאחיו **שריכת כלי-הנשק בוצעה על רקע התקיפות הללו מתוך מצוקה וחשש ועל-מנת שהללו יעדמו, בעת מצוא,** לרשות הנאשם ואחיו למקרא שבו יותקפו בשנית.

איןני מוצא בסיס לטענה, שלפיה כלי-הנשק החזק למטרת נקמה.

בעובדות, שעילן הצבע התובע כמחזקתו תהה זו (הุดרם של כדורים, החזקת חלק מכלי-נשק עטופים בנילון, קיומ שרידי די.אן.אי של הנאשם על אחד מכלי הנשק, היעדר ידע של הנאשם בתפעול הנשק והתחשותו במסגרת חקירה המשטרתית של הנאשם לעצם החזקת הנשק), אין לטעמי כדי לחזקה. **עובדות אלו הן ניטרליות באופןן ואינן לטעמי משנה את התרשםותי הבלתי-אמצעית מהעדים.**

הממצא בעניין זה הוא, אפוא, **שמנינו של הנאשם בביצוע העבירות היו להעמיד לרשותו ולרשות אחיו כלי-נשק, על-מנת שיוכלו להשתמש בהם במקרה שבו יותקפו שוב.**

הנאים הבין היטב את מעשיו, יכול היה וצריך היה להימנע מלבצעם. סבורני, **שאין למצוא כי התקיים בעניינו של הנאשם סיג ההגנה העצמית, המופיע בסעיף 34 לחוק העונשין, שכן המעשה לא נדרש באופן מיידי להדוף תקיפה שנשכפה ממנו סכנה לחיו. עם זאת, ניתן לומר, לנוכח קביעת מצאי העובדה דלעיל, שהנאים פעל בנסיבות הקרובות במידת-מה לסייע זה.**

בהתחשב מכלול האמור לעיל, ובהתחשב בנסיבות המוחdot של המקרא סבירתי שראויק קבוע מתחם ענישה

מתוון ביחס למתחמים המקובלים ככל שהדבר נוגע לעבירות של החזקה בלתי-חוקית של נשך.

אין ספק - המנייע בהחזקת כל-הנשך הוא שיקול מהותי ומשמעותי בקביעת המתחם. מקום בו מדובר במניע של מצוקה בעקבות תקיפות בנשך ואיומים על חי הנאשם ובוני-משפחתו ומקום בו אנו מצאים בנסיבות אשר קרובות במידת-מה לנסיבות של הגנה עצמית, ראוי לקבוע כי "מידת אשמו" של הנאשם איננה דומה לזה הקיימת מוקם בו המנייע הוא מניע פסול יותר (מניע שענינו נקמה, מכירת הנשך וכל כו"ב).

לפיכך, מצאתי לנכון לקבוע מתחם ענישה הולם הנע בין **12 חודשים מאסר לריצוי בפועל** לצד עונשים נלוויים.

משנ��ע מתחם העונש ההולם באה השעה לגוזר לנאשם עונש מתוך התחשבות בנסיבות האישיות, הנסיבות אשר אין קשורות בביצוע העבירות.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות

ריצוי עונש יפגע בנאשם פגעה ממשית. הוא מעולם לא שחה במעצר או במאסר (בכליה) עד לעצרו בתיק הנדון כאן. החזקתו של הנאשם במאסר פגעהiodiy באשתו ובשלותן ילדיו הקטנים הן פגעה מוראלית הן פגעה כלכלית. הנאשם נטל אחריות על מעשיו ומבקש להזoor למוטב. הוא הודה בביצוע המעשים בבית-המשפט, קיבל עלי אחירות מלאה ובכך חסר זמן שיפוטי יקר. עבورو הפלילי איננו מכבד.

לא סבירתי שבנסיבות המיחודות של המקרה ראוי להחמיר בעונש בשל טעמים של הרתעה אישית או הרתעה כללית.

סוגיות חילוט כל-הרכב

בהתאם לסעיף 39 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש, התשכ"ט-1969 (להלן: "הפקודה"), רשיון בית-המשפט, בגין הדין (או בהחלטה נפרדת) לוצאות על חילוט חוץ שנתפס לפי סעיף 32 לפקודה (שכן בעברה בו עבירה) מקום בו הורשע אדם שהוא בעלי במעשה העבירה שנעשה בחוץ או לביו.

בנסיבות אלה, לטענת התביעה, משוכח שהנאשם הוא בעלי של החוץ, רשאי בית-המשפט לחייב את מכוניותו של הנאשם, שבה נשמרו כל-הנשך, כמפורט בכתב-האישום. הסגנור טוון, כי בית-המשפט איננו מוסמך לעשות כן שכן לא הוכח שהנאשם הוא בעלי של הרכב ומאחר שאין לומר שנעברה עבירה ברכב. לטענותו, החזקה כל-הנשך בתוך רכב אינה "מכתימה" את הרכב בכתם של חוץ שנעשה בו או לביו עבירה.

ראשית, הרואות אשר הובאו בידי התביעה, כמפורט לעיל, מלמדות באורך חד-משמעותי, שכלי-הרכב הוא בבעלותו של הנאשם שלפני (גם אם איננו רשום על-שמו במרשם). למללה מן הנדרש, אף אזכיר כי הלכה פסוקה היא שלענין חילוט לפי סעיף 39 לפקודה **לא הבעלות הפורמלית היא הקובעת אלא הבעלות המהותית**, דהיינו זהותו של המשתמש במקרה בפועל (ראו עניין זה, למשל: רע"פ 5271/90 מירלשוולי נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 2.1.92).

שנית, אכן, השאלה אם הרכב שבו הוחזק כל-הנשך הוא חוץ שנעברה בו עבירה איננה תמיד פשוטה. יחד עם זאת, במסגרת ע"פ 4148/92 מועד נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 22.9.94) נקבע כיאמת מידת המידה למתן צו חילוט **"היא בנסיבות ובנסיבות של הזיקה בין החוץ לבין העבירה ובחומרתה של העבירה, הינו..."** השאלה באיזה מידת

שימוש הרכב באופן מהותי לביצוע העבירות שבוצעו.

דא עקא, שבמקרה שלפני, מקום בו **שלושה כל-נשך** (ומחסניות תואמות) הוחזקו שלא כדין בכל-הרכב, אשר שימש מקום מסתורם, בהחלט ראי לקבוע כי מדובר בחycz שנעשה בו או באמצעותו עבירה. במובן זה, קיימת זיקה עצמתית במהותה, בין עבירות החזקת הנשכים לבין הרכב, אשר שימש כלי מרכזי לביצוע העבירות. כך על-פי לשון החוק וגם על-פי תכליתו (ראו, למשל, לעניין זה: ע"פ 1000/15 **אשרף אבו אלחווה נ' מדינת ישראל**, ניתן ביום 15.3.7).

בשולוי דבריו אבקש להוסיף, כי לא מצאתי לנכון לקבל גם את טענת הסגנון לפיה המאשימה לא צינה בכתב האישום שלמעשה הרכב שימש את הנאשם לשם ביצוע העבירה. מעין בכתב האישום המותקן, שבעובדותיו הודה הנאשם, עולה כי המאשימה צינה כבדעי את האופן בו הוחזקו כל הנשך ברכב. לא זו אף זו, במסגרת כתב האישום המותקן בבקשתה המבוקשת מבית המשפט לעשות שימוש בסמכותו, על פי פקודת סדר הדין הפלילי, לחילוט הרכב, תוך שהוא מציין שחור על גבי לבן כי הרכב "...שימוש את הנאשם לביצוע חלק מהעבירות המיחסות לו". כשאלו הם פנוי הדברים, הריהם מדברים בעד עצם. לפיכך, דין טענת הסגנון להידוחות.

לפיכך, אני מורה על חילוט כלី הרכב מסוג יונדיי 35-אם.ר. 78-772-67 המצו בבעלות הנאשם לטובת המדינה.

אם מאן דהוא טוען לבועלות או לזכות כלשיי לגבי הרכב, הוא רשאי לפנות לבית-המשפט בהתאם לסעיף 40 לפקודת וטעنته תיבדק לגופה.

גזרת העונש

בהתחשב במקול השיקולים דלעיל, ובמיוחד בשים לב למנוע המסתתר מאחורי ביצוע המעשה, מצאתי לנכון לגזרן לנאשם שלפני עונשים כדלקמן:

א. 15 חודשים מאסר לRICTO בפועל מיום מעצרו - 11.1.17.

ב. 24 חודשים מאסר על תנאי במשך שלוש שנים לביל יעבור עבירה על סעיף 144 לחוק העונשין.

ג. קנס בסך של 5,000 ₪.

זכות ערעור כחוזן.

ניתן היום, כ"ד סיון תשע"ז, 18 יוני 2017.